

Rapport for folkeoplysningsområdet i Holbæk Kommune 2020-2021



**Holbæk
Kommune**
KULTUR OG FRITID

Indledning

Folkeoplysningsområdet udvikler sig år for år. Hvert år indberetter foreninger og aftenskoler i Holbæk Kommune deres medlemstal, så vi kan følge udviklingen. Denne rapport er udarbejdet på baggrund af medlemsoplysninger indgivet for årene 2020 og 2021. Udover udviklingen i medlemstal, kan man også finde oplysninger om folkeoplysningsudvalgets puljemidler, tilskuds udvikling mm. samt andre projekter og initiativer, som er afsluttet eller igangsat i årene 2020 og 2021.

Corona

2020 blev året hvor Danmark blev ramt af coronavirus, hvilket forårsagede en omfattende nedlukning af samfundet. Denne nedlukning afspejles tydeligt i tallene, hvor både aftenskoleområdet og de folkeoplysende foreninger har været påvirket på undervisningstimer, deltagerantal og medlemstal. Enkelte foreninger har oplevet stor fremgang, mens mange af de foreninger, som har haft indendørs aktiviteter, har oplevet et fald i medlemsantal.

Medlemmer i de folkeoplysende foreninger

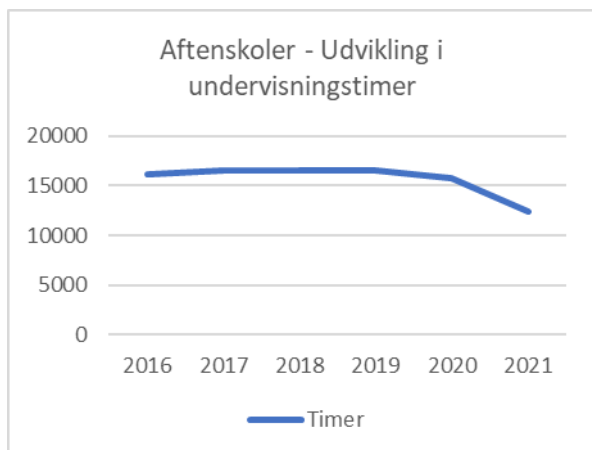
Aftenskolerne

I 2021 var der i Holbæk Kommune 13 godkendte aftenskoler. I modsætning til andre folkeoplysende foreninger er aftenskolerne kendetegnet ved, at de ikke har medlemmer, men derimod kursister, som deltager på forskellige hold.

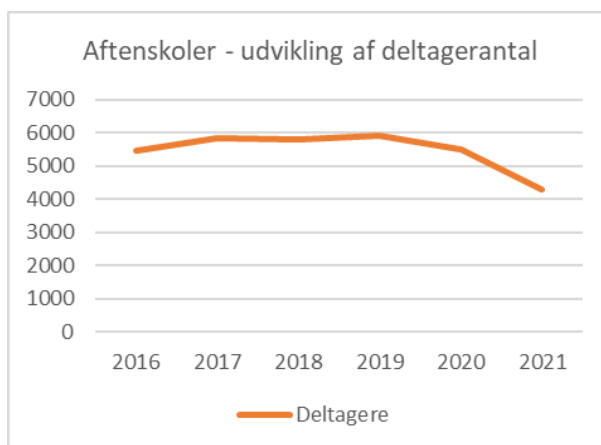
AFTENSKOLER:

1. AOF HOLBÆK, KULTUR OG FRITID
2. DOF HOLBÆK
3. HOLBÆK & OMEGNS MUSIKSKOLE
4. LOF HOLBÆK-LEJRE
5. AFTENSKOLER FOR SENHJERNESKADEDE
6. AFTENSKOLEN PÅ CSU
7. HOLBÆK BYORKESTER
8. HOLBÆK SYMFONIORKESTER
9. JYDERUP SANGKOR
10. KREATIVSKOLEN
11. SANGSKADERNE
12. SVINNINGE AFTENSKOLE
13. ROCKKORET LOUD AND RELOADED

Udviklingen i aftenskolernes timeantal, som det ses på figur 1, har de seneste år ligget relativt stabilt, men i 2020 og specielt i 2021 er der sket et fald i både antal timer og deltagere. Både timeantal og deltager antal er siden 2019 faldet med over 20 procent. Den primære årsag til dette fald må forventes at være udbruddet af coronavirus og den efterfølgende nedlukning, hvilket medførte at en lang række kurser ikke kunne afholdes.



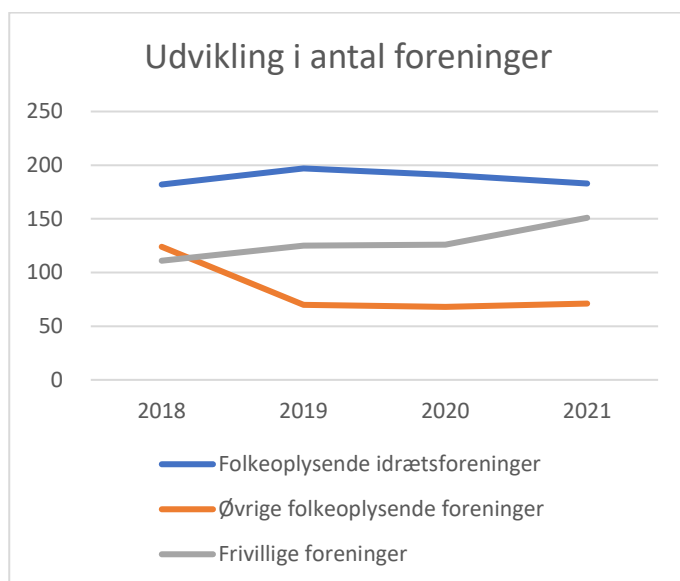
Figur 1: Udvikling af undervisningstimer
Kilde: Indberetning fra aftenskolerne.



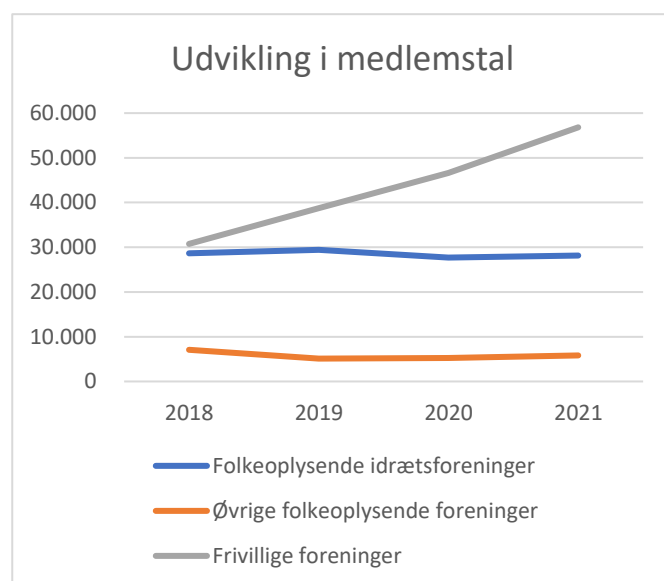
Figur 2: Udvikling af antal kursister
Kilde: Indberetning fra aftenskolerne

Foreningsudvikling

Antallet af foreninger i Holbæk Kommune er faldet let siden 2019. I 2019 var der 267 folkeoplysende foreninger, mens der i 2021 er 254 folkeoplysende foreninger.



Figur 3: Udvikling i antallet af foreninger i Holbæk Kommune.
Kilde: Fritidsportalen



Figur 4: Udvikling i antallet af medlemmer på tværs af foreningstyper. Kilde: Fritidsportalen

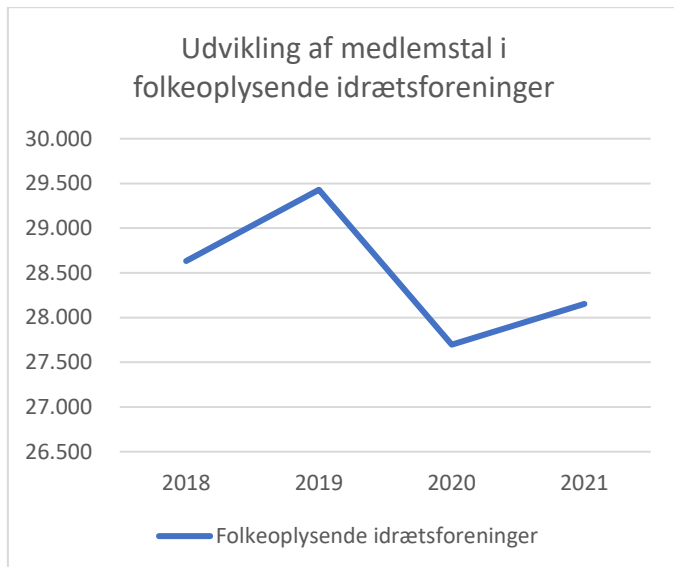
Coronas indvirkning på medlemstal

En lang række medier fremhævede nedlukningens konsekvenser for foreningslivets medlemstal og der er ingen tvivl om, at coronavirus og den efterfølgende nedlukning havde en indvirkning. Figur 5 viser, et fald på 1732 medlemmer. Denne tendens var ikke unik for Holbæk Kommune, men en landsdækkende tendens.

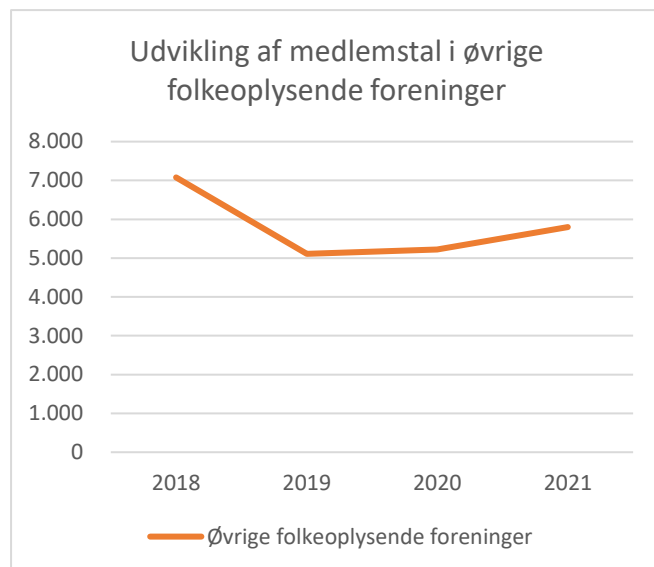
Der er dog en vis usikkerhed behæftet med udviklingen hos idrætsforeningerne. Der er ingen tvivl om, at corona har haft en negativ indflydelse på det samlede antal medlemmer, men sammenligner vi data fra Fritidsportalen med data fra det Centrale Foreningsregister (CFR) ses der en relativ stor forskel på de to tal.

Ifølge CFR er der samlet 28.326 medlemmer mens der ifølge fritidsportalen er 27.697. Dette betyder også at faldet ifølge CFR, kun er på 1103 medlemmer.

På figur 5 ser det dog ud til at medlemmerne er på vej tilbage. På de senest indberettede tal er medlemstallet for idrætsforeningerne steget fra 27.697 til 28.152.



Figur 5: Udvikling af medlemstal i Folkeoplysende idrætsforeninger.
Kilde: Fritidsportalen

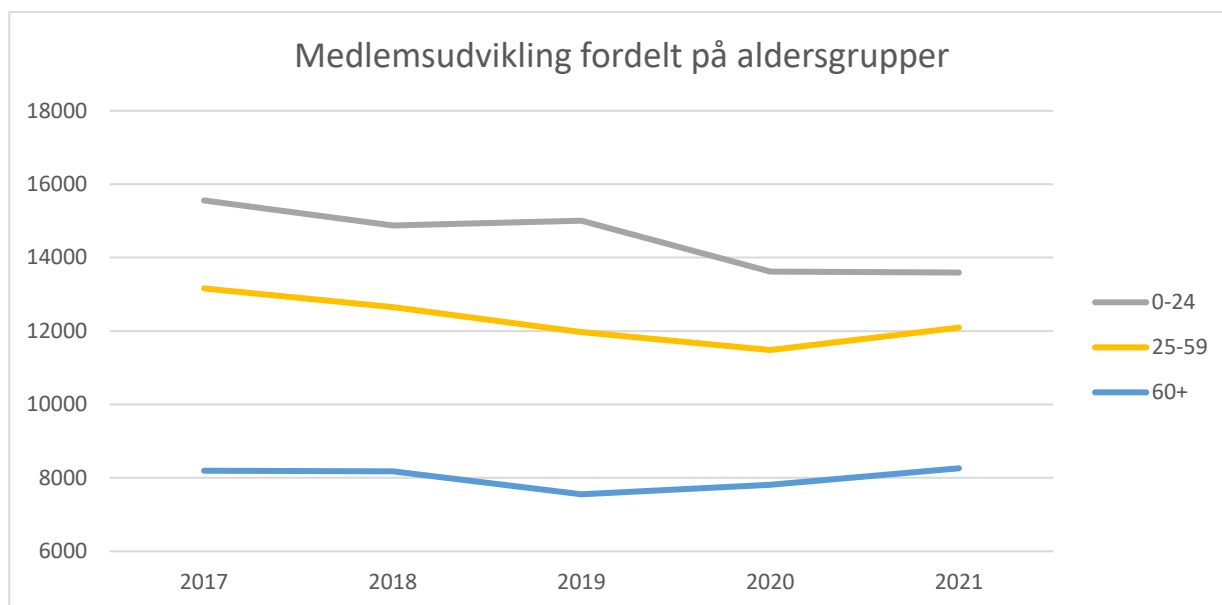


Figur 6: Udvikling af medlemstal i øvrige folkeoplysende Foreninger: Kilde Fritidsportalen

Det tyder ikke på, at de øvrige folkeoplysende foreninger (herunder spejdere, teatergrupper og musik) blev ramt nær så hårdt af corona som idrætsforeninger. Faktisk oplevede foreningerne en lille stigning, som er fortsat ind i 2021. Dette kan skyldes, at bl.a. spejdergrupperne, kunne lave en lang række udendørs aktiviteter og på den måde ikke var påvirket nær så hårdt af nedlukningen.

Medlemsudvikling fordelt på alder.

Nedlukningen har haft stor konsekvens for de 0-24-årige. Som figur 7 viser, har antallet af foreningsaktive i alderen 0-24 år, været faldende siden 2017. I 2020 ses et markant dyk på næsten 1500 medlemmer. Derimod har coronanedlukningen ikke haft den store indvirkning på medlemmer i alderen 60+, hvor der faktisk ses en lille stigning. En bekymrende tendens, der kan udledes af grafen er, at de 0-24-årige, ikke er vendt tilbage til foreningslivet på bagkant af corona, men stadig er let faldende.



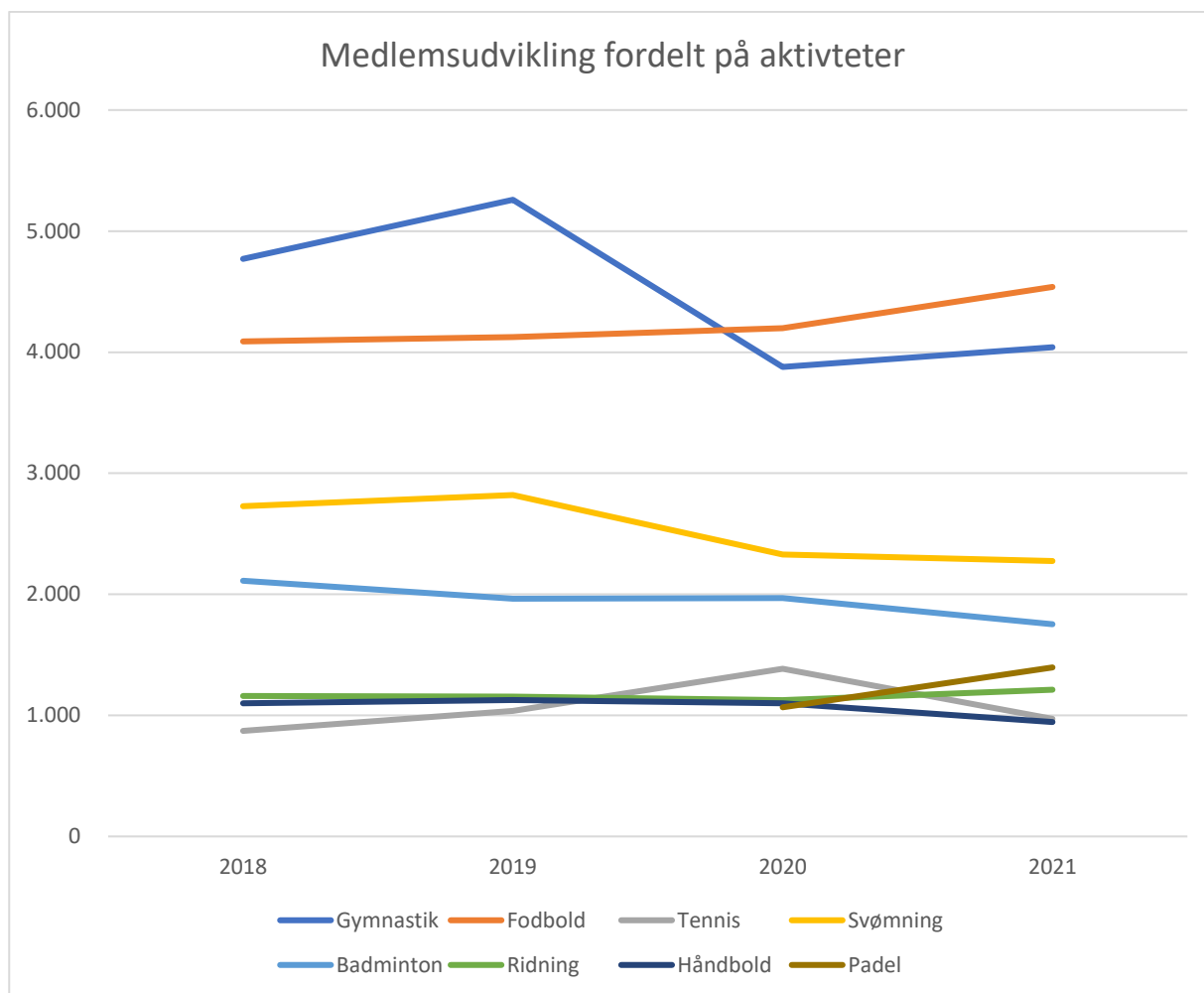
Figur 7: Udvikling af medlemstal i folkeoplysende foreninger fordelt på alder. Kilde: Fritidsportalen

Medlemstal for frivilligforeninger

Kigger vi på det samlede medlemstal i hele kommunen, ses der en markant stigning (figur 5). Dette skyldes primært, at en række store frivillige foreninger har opstartet aktivitet i Holbæk. Her er det fx Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, som har indberettet over 12.000 medlemmer, hvilket har en stor effekt på den samlede stigning.

Udvikling i medlemstal for udvalgte aktiviteter

Der er store forskelle på, hvordan de forskellige idrætsgrene har været påvirket af coronanedlukningen. En af de store forskelle har været om idrætten kunne dyrkes ude eller inde. Den forskel ses fx på gymnastik og fodbold. Gymnastikken mistede i 2020 næsten 1400 medlemmer, mens fodbold er steget med 74 medlemmer. Herudover var svømningen også hårdt ramt, som følge af nedlukningen af svømmehaller. Svømmeklubberne mistede i forlængelse af dette næsten 500 medlemmer.



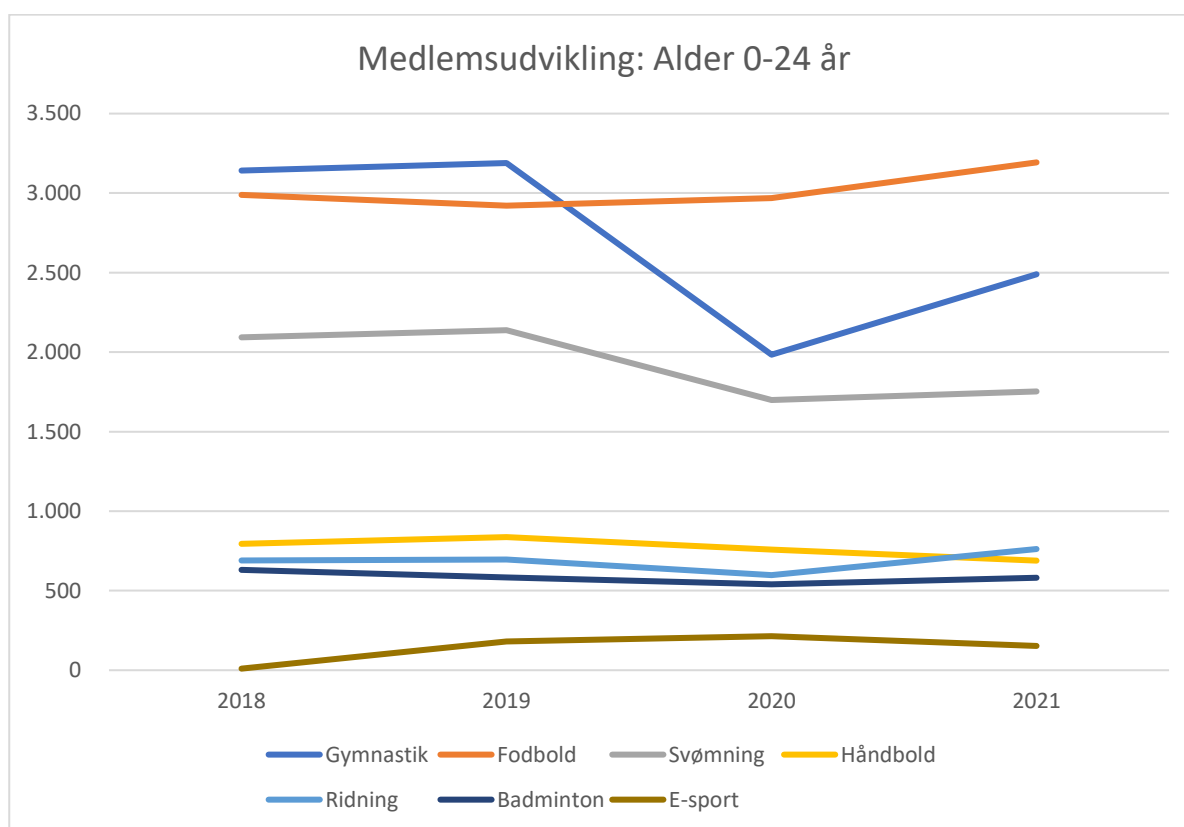
Figur 8: Medlemsudvikling i udvalgte aktiviteter fra 2018-2021 – Kilde: Fritidsportalen og CFR

Padel

Et af de helt store lyspunkter under coronapandemiens nedlukning var opblomstringen af padel. Samlet voksede Holbæk Padelklub og Holbæk Tennis og Padel Klub med 546 medlemmer fra 2019 til 2020. Dette skyldes bl.a., at det var en af de få sportsgrene, som kunne dyrkes under nedlukningen. Denne succes medførte, at der blev opført fire ekstra baner, så der nu er otte udendørsbaner tilgængelige ved Holbæk Sportsby. Der er desuden blevet opført baner i Mørkøv, Tuse og Tølløse, hvilket siger noget om den interesse og udvikling, som sporten har haft de seneste år i Holbæk Kommune.

Medlemsudvikling hos de 0 til 24-årige

Nedlukningen som følge af coronavirus har påvirket de 0 til 24-årige hårdest. Det samlede medlemstal er gået fra 13.442 til 12.206. Gymnastikken har været specielt hårdt ramt, hvor der samlet er ca. 1200 færre børn, som dyrker gymnastik i 2020 end i 2019. Der ses dog en klar tendens til at medlemmerne er på vej tilbage igen. I 2021 er gymnastikforeningerne samlet vokset med over 500 medlemmer. Som følge af lukkede svømmehaller oplevede svømmeklubberne også et fald i medlemmer. Der ses dog også her en tendens til, at de er på vej tilbage.

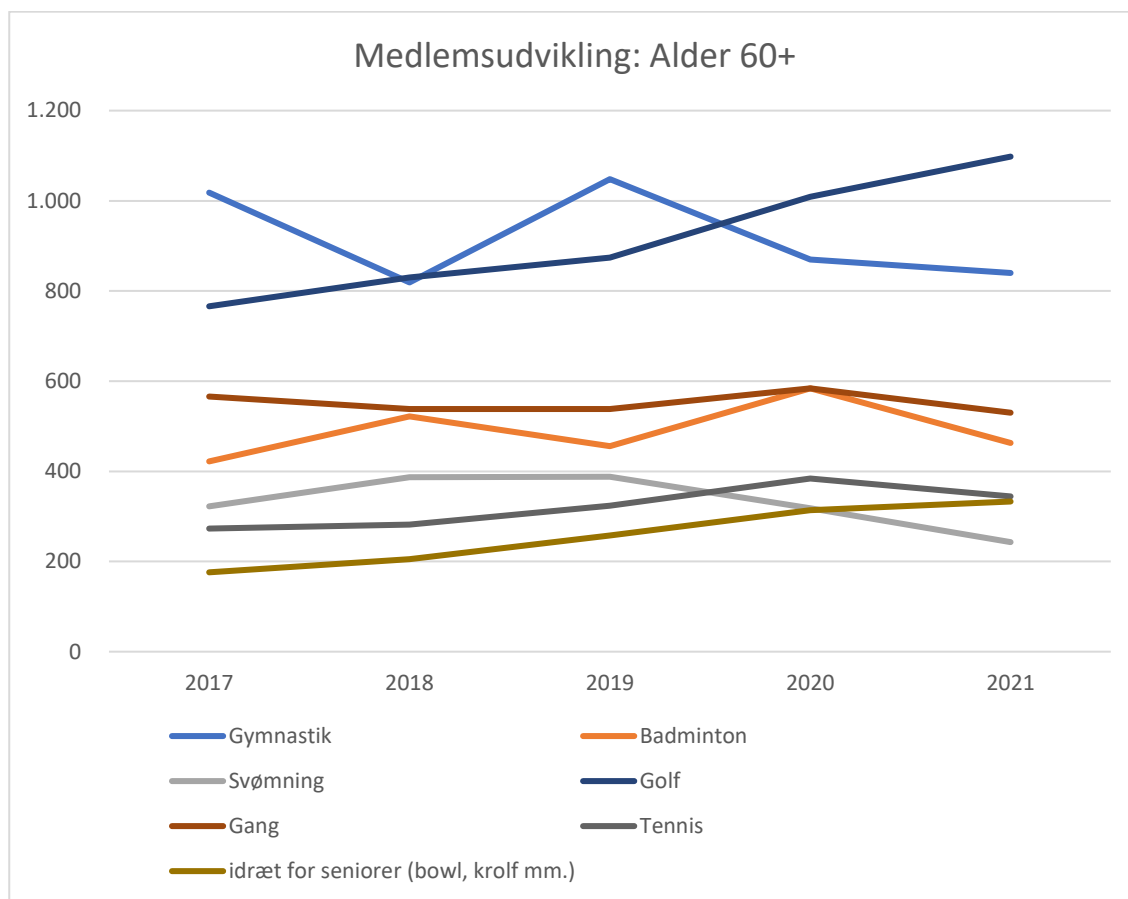


Figur 9: Medlemsudvikling i udvalgte aktiviteter blandt 0-24-årige fra 2018-2021 – Kilde: Fritidsportalen og CFR

Medlemsudvikling hos borgere over 60 år

Der har de seneste år været en stor fremgang i foreningsdeltagelsen hos den ældre generation. Det skyldes bl.a. oprettelsen af deciderede idrætsforeninger for ældre. Fra 2017 til 2019 er der samlet kommet ca. 450 nye foreningsmedlemmer over 60 år. I 2020 har det været en mindre nedgang på ca. 60 medlemmer. Den ældre generation har altså ikke været nær så hårdt ramt som følge af corona som den unge generation.

Hos personer over 60 år er det specielt golfsporten, som under corona, har fortsat den store fremgang med næste 150 nye medlemmer i 2020. Gymnastikken er igen den sportsgren, som har mistet flest medlemmer.



Figur 10: Medlemsudvikling i udvalgte foreningstyper fra 2017-2021 – Kilde: Fritidsportalen og CFR

Indsatser og projekter på sundheds- og socialområdet

I 2020 og specielt i 2021 er der blevet brugt en række midler målrettet sundheds- og socialområdet. En række initiativer og projekter har set dagens lys og har medvirket glæde, aktivitet og sociale fællesskaber. Herunder er fremhævet en række projekter og initiativer, som har medvirket til at skabe fællesskab, inklusion og ikke mindst bevægelse. Ikke alle projekterne er støttet direkte af Folkeoplysningsudvalget, men har det til fælles, at det kommunale foreningsliv er en stor medspiller.

Ombold

I 2021 afholdte Holbæk DM i gadefodbold i samarbejde med organisationen Ombold. Dette har medført, at der er oprettet et fast Ombold hold, som hver uge afholder fodboldtræning i Stadionhallen. Træningen er målrettet socialt udsatte borgere, der ikke selv opsøger foreningslivet. Holdet skal bl.a. medvirke til fysisk træning, opbygge et socialt fællesskab, styrke deltagernes sociale kompetencer og selvværd, samt forebygge misbrug. Der er pt. 30 medlemmer og der deltager gennemsnitligt 12 deltagende ved den ugentlige træning.



Jump4fun

I Jernløse Gymnastik Forening har man opstartet et samarbejde med DGI og konceptet Jump4fun. Jump4fun er et foreningstilbud for børn og unge med forskellige udfordringer. Det kan være børn der kæmper med overvægt, er motionsuvante eller har svært ved at finde sin plads i det traditionelle foreningsliv. Fokus på holdet er glæden ved bevægelse, leg og fællesskab. I 2021 har holdet haft 20 børn tilmeldt og der har i gennemsnit være 10-12 børn pr. træning. Enkelte børn er rykket videre til de traditionelle gymnastikhold.

Demensvenlige Piktogrammer

Udviklingen af de demensvenlige piktogrammer, er et projekt, som har til formål at skabe en øget tilgængelighed for borgere, som er udfordret kognitivt, som derfor kan have svært ved at kode skilte, vejvisning mm. Holbæk Kommune har derfor i samarbejde med en række specialister, en gruppe personer med demens og tre haller, Holbæk Sportsby, Knabstrup Hallen og Tølløse Hallen, udviklet piktogrammer, som er målrettet personer med kognitive udfordringer. Projektet er afsluttet ved udgangen af 2022.



Get2sport

Get2sport er et projekt under Danmarks Idrætsforbund som i Holbæk er forankret hos UngHolbæk. Formålet er at give børn og unge fra boligsociale områder mulighed for at være en aktiv del af foreningslivet. Get2sport er en stærk forankret i Holbæk kommune og har samarbejde med seks foreninger i placeret i Holbæk by.

I 2021 startede 33 børn en foreningsaktivitet gennem Get2Sport. Herudover afholdes der andre forskellige aktiviteter, som Get2Fodboldskole hvor der deltager omkring 80 børn og unge hen over sommeren.



Lunge- og Parkinsonkor

Sang og musik er ofte en kilde til glæde i mange menneskers liv, men for en lang række mennesker er der også andre sundhedsmæssige gevinster. Holbæk Kulturskole har derfor i samarbejde med Lungeforeningen og Vestsjællands Parkinsonforening igangsat to kor projekter. Sang og kor kan for både parkinsonpatienter og person med en lungesygdom, medvirke til øget livskvalitet, kontrol af symptomer, skabe fællesskab og meget mere.

Team Bredahl Bokseklub

Team Bredahl Bokseklub er en forening som arbejder med en meget bred målgruppe. Som en af de få foreninger i Holbæk Kommune er de først og fremmest lykkedes med at skabe en forening som unge i udskolingsalderen ønsker at være en del af. Herudover har foreningen en intuitiv tilgang til arbejdet med børn og unge med forskellige udfordringer. Holbæk Kommune har derfor lavet en aftale, hvor Team Bredahl bl.a. fokuserer på at udarbejde sociale tiltag for børn og unge i alderen 10-24 år i samarbejde med UngHolbæk. Herudover arbejdes der med særlige hold for Parkinsonpatienter og øvrige grupper af borgere med forskellige funktionsnedsættelser.

Folkeoplysningsudvalgets puljer

Folkeoplysningsudvalget fordeler hvert år midler fra en række puljer til foreningslivet i Holbæk Kommune. Puljerne kan søges af foreninger og fordeles til forskellige målgrupper i henhold administrationsgrundlaget. Dette kan findes på [Holbæk Kommunes hjemmeside](#).

Herunder findes et overblik over de midler, som blev bevilliget i 2020 og 2021.

2020 - Puljenavn	Budget	Bevilget
Uddannelse af ledere og instruktører	406.000,00 kr.	237.000,00 kr.
Udstyrspuljen	313.000,00 kr.	312.977,00 kr.
Udstyrspuljen (mål og net)	111.000,00 kr.	103.869,00 kr.
Kulturelle arrangementer	227.000,00 kr.	202.050,00 kr.
60+foreningspuljen	150.000,00 kr.	30.000,00 kr.
Udviklingspuljen	259.865,00 kr.	160.313,00 kr.
Aktivitetspuljen Fjord og Havn	211.000,00 kr.	121.150,00 kr.

Tabel 1: Oversigt over udmøntningen af Folkeoplysningsudvalgets puljer i 2020

2021 - Puljenavn	Budget	Bevilget
Uddannelse af ledere og instruktører	401.000 kr.	198.161 kr.
Udstyrspuljen	314.000 kr.	313.794 kr.
Udstyrspuljen (mål og net)	109.000 kr.	108.095 kr.
Kulturelle arrangementer	224.000 kr.	48.700 kr.
60+foreningspuljen	150.000 kr.	60.469 kr.
Udviklingspuljen	213.442 kr.	110.500 kr.
Aktivitetspuljen Fjord og Havn	209.000 kr.	174.750 kr.

Tabel 2: Oversigt over udmøntningen af Folkeoplysningsudvalgets puljer 2021

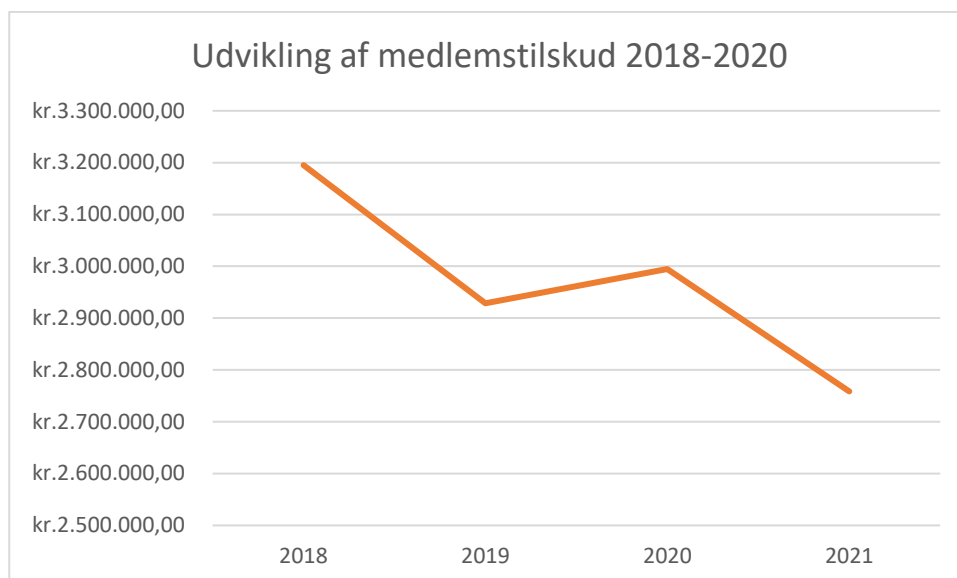
Medlemstilskud

Holbæk Kommune yder medlemstilskud til godkendte folkeoplysende foreninger ud fra en række rammer, som kan findes i [administrationsgrundlaget](#).

Tabel 7 viser medlemsudviklingen i årene 2018-2020 for de foreninger, som har søgt medlemstilskud.

Medlemstilskud	2018	2019	2020	2021
Antal foreninger	162	139	135	136
Beløb	3.195.209,00 kr.	2.928.692,00 kr.	2.994.989,00 kr.	2.758.630 kr.

Tabel 3: Oversigt over medlemstilskud 2018-2020



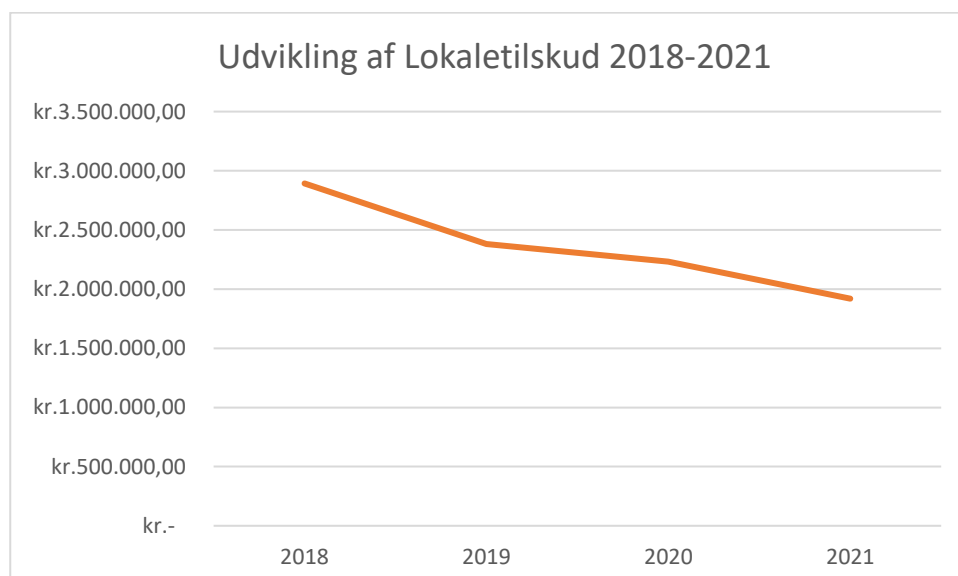
Figur 11: Udvikling af medlemstilskud 2018-2021

Lokaletilskud

Holbæk kommune yder lokaletilskud til en række af Folkeoplysende foreninger. Foreningerne skal årligt kunne dokumentere deres aktivitetstimer og for at være berettiget til at få udbetalt lokaletilskud, skal der være indsendt budgetansøgning.

Driftstilskud	2018	2019	2020	2021
Antal foreninger	65	51	62	57
Total	2.892.747,00 kr.	2.380.261,00 kr.	2.231.065,00 kr.	1.919.466,00 kr.

Tabel 4: Udvikling i lokale tilskud 2018-2020



Figur 12: Udvikling af lokaletilskud 2018-2021

Afrunding

Der er ingen tvivl om at udbruddet af coronavirus har haft en stor betydning for det folkeoplysende område i Holbæk Kommune. Det ses tydeligt på medlemstallene i foreningerne samt på antallet af deltagere og timer hos aftenskolerne, at der har været et stort frafald. Enkelte foreninger har oplevet en markant fremgang, herunder padelforeningerne, som er fremhævet tidligere i rapporten, men også andre foreninger, som havde deres primære aktiviteter udendørs som fx fodbold.

En overraskende udvikling ses hos de personer over 60 år. Her faldt medlemstallene ikke, men steg derimod en lille smule. Generelt ses en stigning i 2021, hvilket betyder, at de mistede medlemmer under corona er på vej tilbage, men det er dog vigtigt at fremhæve, at børn og unge i alderen 0-24 endnu ikke er vendt retur til foreningslivet.